

**СЪВЕТ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

**Брюксел, 14 декември 2007 г.
(OR. en)**

16616/07

CONCL 3

ПРИДРУЖИТЕЛНА БЕЛЕЖКА

от: Председателството

до: Делегациите

Относно: **ЕВРОПЕЙСКИ СЪВЕТ, БРЮКСЕЛ
14 ДЕКЕМВРИ 2007 г.**

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО

Приложено се изпраща на делегациите заключенията на Председателството от Европейския съвет в Брюксел (14 декември 2007 г.)

1. Заседанието на Европейския съвет беше предшествано от експозе на председателя на Европейския парламент, г-н Ханс-Герт Пьотеринг, последвано от размяна на мнения.
2. Европейският съвет също така проведе обмен на мнения с г-н Ернест-Антуан Сейер, председател на БизнесЕвропа, и г-жа Мария Елена Андре, заместник генерален секретар на Европейската конфедерация на профсъюзите, в присъствието на председателя на Европейския парламент.
3. Европейският съвет приветства споразумението, постигнато на Междуправителствената конференция на 18 октомври 2007 г., и последвалото го подписване на Договора от Лисабон на 13 декември, както и провъзгласяването на Хартата на основните права на 12 декември 2007 г. Той призовава за бързо приключване на процеса на ратификация от държавите-членки с оглед на влизането в сила на Договора на 1 януари 2009 г.
4. Европейският съвет съответно ще отчете напредъка на необходимата подготвителна работа, така че да се гарантира пълноценното функциониране на Договора веднага след влизането му в сила. Той подчертава комплексния характер на работата и свързаната с това необходимост от единна рамка, както и от политически насоки на най-високо равнище. Техническата работа ще започне през януари в Брюксел въз основа на работна програма, която ще бъде представена под ръководството на бъдещия председател на Европейския съвет.
5. В съответствие с Декларация № 5, приложена към Заключителния акт на Междуправителствената конференция, Европейският съвет дава своето политическо съгласие по проекта за решение за установяване на състава на Европейския парламент, което Европейският парламент одобри политически на 11 октомври 2007 г., както е преработено в съответствие с Декларация № 4, приложена към Заключителния акт. Съответно, формулировката на съображения 2 и 3 от проекта за решение ще бъде адаптирана, за да отрази формулировката в член 9А, параграф 2 от Договора за Европейския съюз, изменен с Договора от Лисабон, а в таблицата, включена в член 2, броят, отнасящ се за Италия, ще бъде „73“. Това решение ще бъде прието възможно най-бързо след влизането в сила на Договора от Лисабон, в съответствие с процедурата, определена в член 9А, параграф 2, втора алинея от Договора за Европейския съюз, изменен с Договора от Лисабон. Европейският съвет приканва държавите-членки да приемат възможно най-бързо необходимите национални мерки, така че, когато това решение влезе в сила, националното законодателство, необходимо за прилагането му, да бъде прието навреме за изборите за Европейски парламент за парламентарния мандат 2009—2014 г.

6. Договорът от Лисабон предоставя на Съюза стабилна и трайна институционална рамка. Ние не очакваме промени в обзиримото бъдеще, така че Съюзът ще бъде в състояние да се концентрира напълно върху намирането на решения на конкретни бъдещи предизвикателства, включително глобализацията и изменението на климата, както ясно бе подчертано на 19 октомври 2007 г. на неформалната среща на държавните или правителствени ръководители в Лисабон, въз основа на съобщението на Комисията „Европейският интерес — да успеем в ерата на глобализацията“. В този контекст Европейският съвет приема декларация относно глобализацията (вж. приложението).
7. Европейският съвет взема под внимание съобщението на Комисията относно стратегията за разширяване и подкрепя заключенията на Съвета по общи въпроси и външни отношения от 10 декември.

Група за размисъл — перспектива 2020—2030 г.

8. С цел да подпомогне Съюза да предвижда и посреща предизвикателствата по един по-ефективен начин в дългосрочен план (перспектива 2020—2030 г.), Европейският съвет създава независима група за размисъл. Приемайки за отправна точка предизвикателствата, посочени в Декларацията от Берлин от 25 март 2007 г., групата се приканва да набележи ключови въпроси и тенденции, пред които има вероятност да се изправи Съюзът, и да анализира по какъв начин би могло да се подходи към тях. Това включва, *inter alia*, укрепването и осъвременяването на европейския модел за икономически успех и социална отговорност, засилването на конкурентоспособността на ЕС, върховенството на закона, устойчивото развитие като основополагаща цел на Европейския съюз, глобалната стабилност, миграцията, енергетиката и опазването на климата, както и борбата с глобалната несигурност, международната престъпност и тероризма. Особено внимание следва да се обърне на това как да се достигне по-близо до гражданите и да се удовлетворят техните очаквания и потребности.
9. Групата осъществява дейността си в рамките, посочени в Договора от Лисабон. Следователно тя не обсъжда институционални въпроси. Също така, предвид нейния дългосрочен характер, анализите не следва да представляват преразглеждане на настоящите политики или да засягат следващата финансова рамка на Съюза.

10. В хода на работата си групата за размисъл следва да отчете вероятните тенденции в Европа и извън нея, както и да разгледа, по-конкретно, как най-добре може да се допринесе в дългосрочен план за стабилността и благоденствието на Съюза и на региона в по-широк смисъл.
11. Групата ще бъде председателствана от г-н Фелипе Гонсалес Маркес, подпомаган от двама заместник-председатели, г-жа Вайра Вийтје-Фрейберга и г-н Йорма Олила, и ще включва най-много 9 членове, избрани от целия Съюз въз основа на техните качества. Председателят и заместник-председателите се приканват да представят списък с кандидати, които да бъдат обсъдени от Европейския съвет по време на Френското председателство.
12. Групата ще провежда консултации, когато прецени, че е необходимо, и ще отговаря за организирането на собствената си работа.
13. Групата представя доклада си на заседанието на Европейския съвет през юни 2010 г.

СВОБОДА, СИГУРНОСТ И ПРАВОСЪДИЕ

14. Европейският съвет приветства разширяването на шенгенското пространство и **премахването на контрола по вътрешните граници** на държавите-членки, които участват в проекта SISone4ALL, от 21 декември 2007 г. за сухопътните и морските граници и до 30 март 2008 г. за въздушните граници, като по този начин се увеличава реално свободното движение на хора.
15. Европейският съвет приветства установяването на **„Европейски ден срещу смъртното наказание“**, който да се провежда на 10 октомври всяка година.
16. По-нататъшното разработване на **цялостна европейска миграционна политика**, която допълва политиката на държавите-членки, остава основен приоритет с оглед да се намери решение на предизвикателствата и да се използват възможностите, които миграцията предоставя в една нова ера на глобализация. В съответствие с това Европейският съвет подчертава необходимостта от подновяване на политическия ангажимент и във връзка с това взема под внимание съобщението на Комисията относно обща имиграционна политика. Той очаква предстоящите предложения на Комисията през 2008 г.

17. Сътрудничеството с трети държави остава жизненоважно за целите на доброто управление на миграционните потоци и борбата с незаконната имиграция. Европейският съвет приветства постигнатия напредък по прилагането на **глобалния подход към миграцията** по отношение на Африка и Средиземноморието, по-специално мисиите на ЕС в африкански и средиземноморски страни, както и напредъка по прилагането на този глобален подход към съседните източни и югоизточни региони. Той очаква организирането на втората евро-африканска министерска конференция по въпросите на миграцията и развитието през 2008 г. Той изразява подкрепа за заключенията на Съвета от 10 декември 2007 г. относно партньорствата за мобилност и кръговата миграция и във връзка с това приветства решението да се започне диалог с оглед на стартирането на пилотни партньорства за мобилност с Кабо Верде и Република Молдова. Комисията се приканва да докладва по постигнатия напредък не по-късно от юни 2008 г. Неотдавнашната евро-средиземноморска министерска среща по въпросите на миграцията допринесе за по-нататъшното развитие на практическото сътрудничество със средиземноморските партньори във всички области на миграцията. Европейският съвет приветства приемането на съвместна стратегия на втората среща на върха ЕС—Африка, в която миграцията се определя като област от взаимен приоритет, за която и двете страни ще търсят общи решения; планът за действие към съвместната стратегия включва партньорство по въпросите на миграцията, мобилността и заетостта с редица конкретни мерки, които следва да се предприемат през следващите три години.
18. Европейският съвет изразява подкрепа за заключенията на Съвета от 19 ноември 2007 г. относно съгласуваността между миграцията и политиката за развитие и призовава за по-нататъшна работа в тази област. Европейският съвет подчертава важността на по-нататъшната ангажираност в диалога с латиноамериканския и карибския регион.

19. Съществува тясна връзка между миграцията, заетостта и Лисабонската стратегия за растеж и работни места. Европейският съвет отчита, че миграцията има значително въздействие върху потенциала за растеж и нарастването на заетостта, пазарите на труда, способността за адаптация, производителността, конкурентоспособността и публичните финанси, като същевременно подчертава, че тя не замества структурната реформа. Ефективна имиграционна политика следва да се обсъди в светлината на недостига на квалифицирана работна сила и изискванията на пазара на труда.
Свързаната със заетостта миграция трябва да се осъществява при пълно спазване на достиженията на правото на Общността, на компетенциите на държавите-членки в тази област и на принципа на общностни преференции за граждани на ЕС. Като припомня проведеното на 6 декември съвместно заседание на министрите на правосъдието и вътрешните работи и министрите на заетостта и социалната политика, Европейският съвет потвърждава отново важността на мерките за насърчаване на интеграцията, както и усилията на самите мигранти да се интегрират.
20. Европейският съвет приканва Съвета да придвижи работата по неотдашните предложения на Комисията относно приемането на граждани на трети страни с цел висококвалифицирана заетост и относно единна процедура за кандидатстване и общи права за законно пребиваващи работници от трети страни.
21. Борбата с незаконната имиграция изисква съгласувани и ефективни мерки, насочени срещу недеклаираната заетост и незаконното наемане на работа, по-специално чрез налагане на ефективни и възпиращи санкции. Съветът и Европейският парламент се приканват да постигнат споразумение най-късно до края на 2008 г. по предложенията относно санкциите срещу работодатели на незаконно пребиваващи граждани на трети страни. Работата в тази област следва да се придвижи напред и след съобщението на Комисията относно недеклаираната заетост.

22. Подходящото управление на миграционните потоци изисква също така да бъде придвижена работата за по-нататъшното подобряване на интегрираното управление на външните граници, включително да се разреши проблемът със специфичния натиск, който изпитват държавите-членки, като се спазват напълно международните задължения. В тази връзка Европейският съвет очаква предстоящите през февруари 2008 г. съобщения на Комисията относно входно-изходната система по външните граници, относно бъдещото развитие на Фронтекс и относно европейската система за наблюдение на границите.
23. Европейският съвет приветства също така постигнатия напредък по предложението за директива относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите-членки, за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни. Той подчертава необходимостта от споразумение по общите стандарти в областта на политиката на връщане и насърчава Съвета и Европейския парламент да продължат своите усилия за намиране на основа за бързо постигане на споразумение по предложението, като имат предвид конкретните обстоятелства във всяка държава-членка. Европейският съвет потвърждава отново необходимостта от ефективна политика за обратно приемане и връщане.
24. Европейският съвет подчертава необходимостта от напредък по бъдещата обща европейска система за предоставяне на убежище, с оглед на реализацията до 2010 г. За тази цел, Европейският съвет приканва Комисията да оцени изпълнението на първата фаза и да представи необходимите инициативи през 2008 г.
25. Интеграцията е основен елемент на цялостната европейска миграционна политика. Европейският съвет призовава за по-добра координация между миграционната политика и политиката на интеграция. В контекста на 2008 г. като година на диалога между културите, Европейският съвет призовава Комисията и държавите-членки да акцентират върху възможностите, ползите и предизвикателствата на миграцията в една плуралистична Европа.

26. Европейският съвет приветства сключването на споразумения за облекчаване на визовия режим и обратно връщане между Европейския съюз и четири държави от Западните Балкани (Босна и Херцеговина, Бивша югославска република Македония, Черна гора, Сърбия), Украйна и Република Молдова, както и сключеното с Албания споразумение за облекчаване на визовия режим, въз основа на процеса и съображенията, изложени в общия подход. Облекчаването на визовия режим следва да насърчи тези държави да проведат съответните реформи и да засилят сътрудничеството си с ЕС в области като укрепването на върховенството на закона, борбата срещу организираната престъпност и незаконната миграция и повишаването на сигурността на документите чрез въвеждането на биометрични данни.
27. Засилването на **полицейското и съдебното сътрудничество** остава приоритет. Функционирането на Евроюст и Европол трябва да бъде подобро; за Европол това изисква Съветът да постигне съгласие по решението за създаването му най-късно до края на юни 2008 г. и да прави редовен преглед на текущото състояние по отношение на плана за изпълнение. Европейският съвет приветства също така общия подход за рамково решение на Съвета относно защитата на личните данни, обработвани в рамките на полицейското и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси. Следва да се засили сътрудничеството чрез взаимното признаване на съдебни решения по наказателни дела.
28. Европейският съвет призовава за бърз напредък по Директивата за защита на околната среда със средствата на наказателното право.
29. Неотдавнашната терористична активност в Европа и многобройните терористични атаки на други места по света засилват необходимостта Съюзът и държавите-членки да останат напълно ангажирани с изпълнението на **стратегията за борба с тероризма**.

30. Европейският съвет приветства сериозната работа, предприета наскоро в много области на стратегията, като например по сигурността на взривните вещества и оръжията, по сътрудничеството между групите за специална намеса (ATLAS), по защитата на критични инфраструктури, по противодействието на биологични, радиационни и други неконвенционални заплахи и по развитието на договореностите на Съюза за координация при кризи. Европейският съвет приветства назначаването от ГС/ВП на Жил де Керков за координатор за борба с тероризма. Европейският съвет приветства предложенията, направени от координатора за борба с тероризма, с оглед на по-нататъшното подобряване на изпълнението на стратегията за борба с тероризма и призовава за бързо придвижване на работата по тях.
31. Европейският съвет приветства наскоро предприетата работа по стратегията на ЕС за борба с радикализацията и вербуването за терористични цели, по-специално по отношение на радикализацията на младежта и ролята на интернет. Той призовава за по-нататъшното укрепване, в частност чрез секторните програми и инструментите на ЕС, както в рамките на Съюза, така и в сътрудничество с трети страни. За тази цел той отбелязва намерението на Комисията да представи съобщение през 2008 г. относно най-добри практики в борбата с агресивната радикализация.
32. Европейският съвет приветства приемането на Решението (преработен вариант) за създаване на **механизъм на Общността за гражданска защита** и приканва Съвета и Комисията да използват по най-добрия начин този инструмент, заедно с финансовия инструмент за гражданска защита, с оглед изработване на готовност за справяне със сериозни извънредни ситуации в бъдеще. В този контекст Европейският съвет очаква предстоящото предложение на Комисията относно укрепване на капацитета на Съюза за реагиране при бедствия.
33. Европейският съвет потвърждава отново необходимостта от подобряване на **достъпа до правосъдие** в Европейския съюз посредством опростени, по-ефикасни и достъпни процедури, приветства постиженията в областта на електронното правосъдие и призовава за продължаване на работата.

34. Европейският съвет приветства политическото споразумение по Директивата относно някои аспекти на посредничеството по гражданскоправни и търговскоправни въпроси, която ще даде възможност за достъп на гражданите и бизнеса до алтернативни механизми за разрешаване на спорове, позволяващи ефективното разрешаване на трансгранични спорове, и по Регламента относно приложимото право към договорните задължения (Рим I), които са важни елементи от европейското пространство на правосъдие.
35. Съветът се приканва да намери решение по Регламента относно компетентността и приложимото право по брачни въпроси (Рим III). Той се приканва също така да постигне споразумение по регламента относно задълженията за издръжка, като вземе предвид скорошното споразумение на Хагската конвенция за международно събиране на издръжка на дете и други видове семейни издръжки. Европейският съвет приветства подписването на новата Конвенция от Лугано относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела и призовава за бързото ратифициране.
36. Като припомня заключенията на Съвета от 8—9 ноември 2007 г. относно борбата с **киберпрестъпността**, Съветът подчертава необходимостта от по-нататъшни стъпки за приемане на съгласувана политика на ЕС в това отношение.
37. Европейският съвет приветства продължаващата работа в рамките на Съвета и на Комисията по отношение на **закрилата на децата**.

ИКОНОМИЧЕСКИ, СОЦИАЛНИ И ЕКОЛОГИЧНИ ВЪПРОСИ

38. Европейският съвет приветства представения от Комисията стратегическия доклад, в който се оценява изпълнението на обновената **Лисабонска стратегия за растеж и работни места** и са представени предложения за следващия тригодишен цикъл, в това число нов комплекс от интегрирани насоки, конкретни препоръки за страните-членки и нова Лисабонска програма на Общността. Европейският съюз призовава работата да бъде придвижвана бързо с оглед на стартирането на следващия цикъл по време на заседанието му през март 2008 г. Европейският съвет подчертава ролята на новата Лисабонска програма на Общността за подхода на партньорство. Тази програма трябва да осигури добавена стойност на общностно равнище, за да се подобри съгласуваността на реформите и да се извлече максимална полза от страничните ефекти, които те пораждат.
39. Лисабонската стратегия дава резултати. Четирите приоритетни области на реформа, набелязани от Европейския съвет през пролетта на 2006 г., остават валидни: знания и новаторство, бизнес среда, заетост и енергетика и изменение на климата. Така, въпреки че следва да се отговори на развиващите се предизвикателства, интегрираните насоки не се нуждаят от основна преработка. Основният акцент в новия цикъл на Лисабонската стратегия следва да се постави върху прилагането и осъществяването на реформа. Предварителните обсъждания на ниво Съвет вече определиха необходимостта от подходящо действие в области като европейската научно-изследователска дейност, механизмите за иновации, малките и средни предприятия, единния пазар, конкуренцията, модернизацията на публичната администрация, образованието и квалификацията, подхода на гъвкавост и сигурност, мерки за насърчаване на участието в трудовия процес, социалното включване, териториалното единство, енергетиката, изменението на климата, видимото присъствие на социалното измерение, устойчивостта и качеството на публичните финанси. Тези усилия следва да се насочат към национално, общностно и външно равнище на действие.
40. Следва също така да се засили ролята на регионалното равнище за създаване на растеж и работни места, както бе отчетено в новото поколение програми по политиката на сближаване, които обхващат периода 2007—2013 г. Инструментите от Лисабонската стратегия следва се използват пълноценно чрез подобряване на съществуващата хоризонтална координация, разработване на съобразена с конкретния случай комуникация и включване на всички имащи отношение към въпроса заинтересовани страни.

41. Насърчаването на триъгълника на **знанието** (образование—научни изследвания—иновации) има решаващо значение за Европа на бъдещето и за развитието на икономики, основани на знанието. В съответствие с това Европейският съвет приветства създаването на Европейския институт за иновации и технологии и стартирането на първите съвместни технологични инициативи, като например иновативните публично-частни партньорства в стратегически области. Той призовава държавите-членки да се ангажират по-активно в изпълнението на паневропейски научноизследователски инфраструктури.
42. Човешките ресурси в областта на науката и технологиите в Европа следва да се подобрят, а привлекателността на Европа за висококвалифицираните учени — да се увеличи: по тази причина Европейският съвет изразява подкрепа за заключенията, приети от Съвета през ноември 2007 г., относно бъдещето на науката и технологиите в Европа, както и относно модернизацията на университетите. Като припомня цялостната иновационна стратегия, приета през 2006 г., Европейският съвет подчертава значимостта на инициативите на Комисията във връзка с обществените поръчки и иновациите в сферата на услугите и я приканва да ги допълни с останалите очаквани инициативи. Предоставянето на възможности за **учене през целия живот** на всички граждани, освен социалното измерение, има особено значение за осигуряването на повече и по-добри работни места. Във връзка с това държавите-членки и Комисията следва да дават приоритет на изпълнението на работната програма „Образование и обучение“ и на Европейската рамка за квалификациите, както и на инициативата „Нови умения за нови работни места“ и да насърчават по-голяма мобилност.
43. Европейският съвет приветства комплексното решение на Съвета относно финансирането, управлението и политиката за възлагане на обществени поръчки за европейските навигационни спътникови програми **EGNOS** и **„Галилео“**. Този проект от определящо значение за ЕС ще предостави до 2013 г. глобална навигационна спътникова инфраструктура, като създаде повишена икономическа ефективност, висококвалифицирани работни места и нови възможности за разширени услуги и приложения в целия ЕС.
44. Европейският съюз изразява подкрепа за **Европейската програма за култура**, която представлява значителна стъпка към повишаването на съгласуваността и видимостта на действията на ЕС в тази област, като същевременно увеличава максимално потенциала на икономическите дейности в областта на културата и творчеството, особено по отношение на малките и средни предприятия, и така допринася за целите на Лисабонската програма.

45. **Единният пазар** постигна неоспорими успехи и остава предварително условие за растеж и просперитет в рамките на Съюза. Като припомня заключенията на Съвета по конкуренцията от 22—23 ноември 2007 г., Европейският съвет изтъква, че следва да се насърчава интегриран подход към европейската конкурентоспособност чрез устойчива индустриална политика, съчетана с иновации и умения, като същевременно се развива външното измерение, за да се осигурят равностойни условия. Необходимо е да се направи още повече за отключване на пълния потенциал на разширения Съюз, *inter alia*, чрез справяне с останалите пречки и чрез предоставяне на възможност на потребителите и на малките и средни предприятия да се възползват напълно от възможностите на единния пазар. С оглед на насърчаването на европейската конкурентоспособност в един глобализиран свят е необходимо единният пазар също да стане още по-открит към света. Европейският съвет приветства неотдавна представения от Комисията преглед на единния пазар, придружен от съобщение относно услугите от общ интерес, включително социалните услуги от общ интерес, и приканва Съвета да разгледа инициативите, представени в прегледа, така че да се даде възможност за достигането до заключения относно приоритетите за бъдещи действия на заседанието на Европейския съвет през пролетта на 2008 г.
46. Европейският съвет изтъква решаващата роля на **туризма** за генериране на растеж и работни места в ЕС и приканва Комисията, държавите-членки, промишлеността и другите заинтересовани страни да обединят своите усилия за навременно изпълнение на наскоро приетата Програма за устойчив и конкурентоспособен европейски туризъм.

47. Рамковите условия за **бизнес**, по-специално за **малките и средни предприятия**, трябва да продължат да се подобряват. Европейският съюз приветства намерението на Комисията да представи през 2008 г. съобщение относно „Законодателен акт за малкия бизнес в Европа“ с цел отключване на пълния потенциал на малките и средни предприятия. По отношение на програмата за **по-добро регулиране** Европейският съвет приветства постигнатия напредък към съвместната цел за намаляване с 25% до 2012 г. на административната тежест, която произтича от законодателството на ЕС, и настойчиво приканва държавите-членки, които още не са го направили, да определят сравними по амбициозност национални цели до 2008 г., като отчитат различните отправни точки и традиции и особеното значение на определянето им за малките и средни предприятия. Модернизацията на **публичната администрация** е ключ към подобряването на ефикасността и ефективността на публичните финанси. Ето защо реформите в тази област следва да бъдат подлагани на редовен анализ и обмен на добри практики, по-специално във връзка с националните програми за реформа в рамките на Лисабонската стратегия. В този контекст следва да бъде проучен потенциалът на инициативите за електронно правителство в съответствие с четирите действия в областта на политиката, определени в министерската декларация (Лисабон, септември 2007 г.).
48. Предвид неотдавнашните събития на **финансовите пазари**, Европейският съвет подчертава, че макроикономическите основи на ЕС са стабилни и че се очаква устойчив икономически растеж. От решаващо значение е да се следят непрекъснато финансовите пазари и икономиката, тъй като несигурностите остават. Европейският съвет подчертава значението на темите, определени в работната програма, приета от Съвета на 9 октомври 2007 г., която цели, съвместно с международните партньори на ЕС, подобряване на прозрачността за инвеститори, пазари и регулаторни органи, подобряване на стандартите за оценка, на надзорната рамка, на управлението на риска и на наблюдението на финансовия сектор, както и преглед на функционирането на пазарите, включително ролята на агенциите за кредитен рейтинг. Европейският съвет приветства и предприетите значителни стъпки по отношение на подобряването на мерките на ЕС за финансова стабилност и силно насърчава подходящи по-нататъшни действия. Тези въпроси ще бъдат отново разгледани по време на пролетното заседание през 2008 г., въз основа на доклада за постигнатия напредък.

49. В областта на **заетостта и социалната политика** Европейският съвет изразява подкрепа за договореностите относно общите принципи на подхода на гъвкавост и сигурност, постигнати от Съвета на 5—6 декември 2007 г., и приканва държавите-членки да вземат предвид тези принципи при разработката и прилагането на национални политики, насочени към съчетаването на гъвкавост и сигурност. Европейският съвет приветства съвместния анализ на европейските социални партньори на пазара на труда и подчертава важната им роля при изготвянето, прилагането и наблюдението на политиките на съчетаване на гъвкавост и сигурност. Той приветства също така продължаващите консултации във връзка с прегледа на социалните реалности, които подготвят пътя за една обновена и модерна социална програма за Европа. Основаният на жизнения цикъл подход към трудовата дейност следва да бъде развиван чрез насърчаване на активното остаряване и на модернизирането на пенсионните системи, за да се гарантира финансова, икономическа и социална устойчивост, чрез осигуряване на по-голяма оперативност на Пакта за младежта и Пакта за равнопоставеност на жените и мъжете, включително осигуряване на ефективен мониторинг и включване към другите политики, както и чрез използване на възможностите, предоставени от Европейското сдружение за семейството. Европейският съвет приветства неотдавнашните събития във връзка със структурирания диалог и участието на млади хора в процесите на вземане на решения на европейско равнище.
50. Политиките на активно **включване** следва да съчетават интегриране в пазара на труда, мобилност на работната сила, мотивация за активно търсене на работа, адекватно подпомагане на доходите и качествени, достъпни и ефективни социални услуги. Европейският съвет потвърждава отново и своя ангажимент към програмата за достоен труд в качеството на глобален инструмент за насърчаване на заетостта, по-добрите стандарти на труд и за подпомагане на развитието. Европейският съвет приветства резултатите от **Европейската година на равните възможности за всички** и приканва държавите-членки да увеличат усилията си за предотвратяване на дискриминацията на и извън пазара на труда и за борба с нея. Във връзка с това Европейският съвет, като си дава сметка за подчертано специфичното положение на ромите в рамките на Съюза, приканва държавите-членки и Съюза да използват всички средства, за да подобрят тяхното включване. За тази цел той приканва Комисията да разгледа съществуващите политики и инструменти и да докладва на Съвета относно постигнатия напредък до края на месец юни 2008 г.

51. По отношение на **енергетиката и изменението на климата**, Европейският съвет изтъква отново значението на изпълнението, в съответствие със заключенията му от март 2007 г., на всички аспекти от всеобхватния план за действие за 2007—2009 г., одобрен миналата пролет, с оглед на напредъка по трите цели на **енергийната политика за Европа**: сигурност на доставките, конкурентоспособност и изменение на климата.
52. В съответствие с това той:
- взема под внимание съобщението на Комисията „Европейски стратегически план за енергийните технологии“ (план SET), както и документа, представящ виждането за енергийните технологии; следва да се придвижи работата за осигуряване на рамка, която улеснява ускоряването на технологичните промени, включително стратегическото планиране, по-ефективното прилагане, увеличаването на ресурсите и по-активен подход за международно сътрудничество по отношение на новаторството в областта на нисковъглеродните технологии;
 - отбелязва постигнатия напредък в обсъжданията по третия пакет за газ и електричество за вътрешния пазар, които трябва да продължат бързо с оглед на своевременното постигане на споразумение през 2008 г.;
 - по отношение на правните инструменти, свързани с възобновяемата енергия и изменението на климата, очаква втория комплект от законодателни предложения на Комисията, който трябва да е готов до януари 2008 г., и изтъква важността на своевременното постигане на съгласие по тези проблеми.
53. Европейският съвет изтъква необходимостта да се осигури съгласуваност на политиките на ЕС, включително чрез насърчаване на устойчива транспортна система, както се посочва в заключенията му от юни 2007 г.

54. **Конференцията от Бали на страните по Рамковата конвенция на ООН по въпросите на климата** трябва да откликне на неотложната нужда от действие, посочена в Четвъртия доклад за оценка на въздействието, изготвен от Междуправителствената група по изменение на климата, и да постигне договореност относно започването на преговори, които до 2009 г. да доведат до глобално, всеобхватно и ефективно споразумение за периода след 2012 г. Във връзка с това Европейският съвет припомня заключенията на Съвета от 30 октомври 2007 г., излагащи подробно целите и елементите, които, по убеждението на Съюза, следва да съставляват част от бъдещото споразумение и да дават насока на процеса на преговорите.
55. Европейският съвет припомня също така заключенията на Съвета от 19—20 ноември относно Световния алианс за борба с изменението на климата между ЕС и развиващите се страни, който ще осигури платформа за диалог и сътрудничество в областите на адаптиране към изменението на климата, насърчаване на дейностите по ограничаване на риска от бедствия и интегриране на изменението на климата в усилията за намаляване на бедността в най-уязвимите страни.
56. **Устойчивото развитие** е основна цел на Европейския съюз. Европейският съюз приветства първия доклад на Комисията за постигнатия напредък по обновената стратегия на ЕС за устойчиво развитие. Той приема, че целите и приоритетите по седемте основни предизвикателства, които се съдържат в тази стратегия, остават напълно валидни и следователно вниманието следва да се насочи главно към ефективното изпълнение на всички нива. Необходима е също така по-тясна връзка между обновената стратегия на Европейския съюз и националните стратегии за устойчиво развитие. Трябва да се използват пълноценно и да бъдат заздравени структурата и инструментите за управление на стратегиите за устойчиво развитие, по-специално във връзка с наблюдението на напредъка и обмена на добри практики. Интегрираната политика на ЕС по отношение на климата и енергетиката и интегрираният подход към устойчивото управление на природните ресурси, опазването на биологичното разнообразие и на ресурсите на екосистемите и устойчивото производство и консумация са решаващи фактори за постигане на целите, заложили и в стратегията за устойчиво развитие, и в Лисабонската стратегия. ЕС трябва да продължи своята работа за преминаване към по-устойчив транспорт и съобразени с околната среда начини на транспорт. Комисията се приканва със следващия доклад за постигнатия напредък по стратегията за устойчиво развитие през юни 2009 г. да представи пътна карта, излагаща оставащите действия, които подлежат на най-приоритетно изпълнение.

57. Европейският съвет приветства заключенията на Съвета относно **недостига на вода и засушаването** и приканва Комисията да представи доклад през 2008 г. и въз основа на този доклад да преразгледа и доразвие еволюиращата стратегия на ЕС за периода до 2012 г., като отчита международното измерение. Той признава също така необходимостта от заздравяване на връзката между бизнеса и биологичното разнообразие на европейско равнище, като приветства инициативата на ЕС за бизнеса и биологичното разнообразие и ангажимента на Комисията да осигури техническа подкрепа.
58. Европейският съвет приветства съобщението на Комисията относно **интегрираната морска политика** за Европейския съюз и предложения план за действие, които определят първите конкретни стъпки в разработването на интегриран подход по отношение на морските въпроси. Широкото участие в предхождащото обществено допитване и комплексните разисквания по време на конференцията на министрите в Лисабон отрази ангажираността на заинтересованите страни за разработването на такава политика. Бъдещата интегрирана морска политика следва да гарантира високо равнище на взаимодействие и съгласуваност на секторните политики, да създава добавена стойност и напълно да спазва принципа на субсидиарност. Освен това тя следва да бъде разработена като инструмент за преодоляването на предизвикателствата пред устойчивото развитие и конкурентоспособността на Европа. По-специално тя следва да отчита както особеностите на държавите-членки и на конкретните морски региони, в които би имало нужда от засилено сътрудничество, включително островите, архипелазите и най-отдалечените региони, така и на международното измерение. Европейският съвет приветства включването на Рамковата директива за морската стратегия като основен екологичен стълб на тази политика. Европейският съвет приканва Комисията да представи инициативите и предложенията, посочени в плана за действие, и призовава бъдещите председателства да работят за установяването на интегрирана морска политика за Съюза. Комисията се приканва да докладва за постигнатия напредък на Европейския съвет в края на 2009 г.
59. Без да се засяга интегрираната морска политика, Европейският съвет приканва Комисията да представи стратегия на ЕС относно региона на **Балтийско море** най-късно до юни 2009 г. Тази стратегия следва, *inter alia*, да спомогне за разрешаването на неотложни екологични предизвикателства, свързани с Балтийско море. Рамката на северното измерение предоставя основа за външните аспекти на сътрудничеството в Балтийския регион.

60. Европейският съвет приветства доклада на Комисията относно стратегията от 2004 г. за **най-отдалечените региони**, като отчита положителните резултати и представя бъдещите перспективи за общностно действие в тези региони. Европейският съвет очаква заключенията относно проведеното обществено допитване и приканва Комисията да представи съответните предложения най-късно през октомври 2008 г.
61. Европейският съвет приветства Четвъртия доклад за **сближаване** и изтъква значението на дебата за бъдещето на тази основна политика, започнал в рамките на Форума за сближаване през септември и продължил на неофициалната министерска среща по въпросите на регионалната политика през ноември.

ВЪНШНИ ОТНОШЕНИЯ

62. Европейският съвет подчертава необходимостта от задълбочаване на отношенията между Европейския съюз и неговите партньори в един все по-глобализиращ се свят. Проведените през това шестмесечие срещи на върха с Бразилия, Русия, Украйна, Китай, Индия, Асоциацията на страните от Югоизточна Азия (АСЕАН) и Африка допринесоха за укрепването на отношенията на ЕС с тези партньори и за разширяването на общата основа за посрещане на глобалните предизвикателства.
63. Проведената през месец юли среща на върха с **Бразилия** даде началото на стратегическо партньорство, което има за цел да разшири двустранните връзки и да засили политическия диалог по глобални и регионални въпроси, както и сътрудничеството в широк спектър области от общ интерес.

64. Европейският съвет приветства втората **среща на върха ЕС—Африка**, състояла се на 8—9 декември в Лисабон. Срещата на върха изрази решимостта на двете страни да издигнат взаимоотношенията си на ново равнище. Във връзка с това беше приета съвместна стратегия Африка—ЕС, както и план за действие, с цел да се гарантират конкретни постижения по отношение на новите амбиции, свързани с политиката и развитието. На срещата на върха беше постигнато съгласие за създаването на 8 партньорства в областите: „Мир и сигурност“, „Демократично управление и права на човека“, „Търговия и регионална интеграция“, „Цели на хилядолетието за развитие“, „Енергетика“, „Изменение на климата“, „Миграция, мобилност и заетост“ и „Наука, информационно общество и космическо пространство“. Тези партньорства ще позволят съвместното разглеждане на въпроси от взаимен интерес, включително такива с глобален характер, както и ще спомогнат за по-голям принос от страна на ЕС към развитието на Африка. Европейският съвет съзнава, че за да се постигнат конкретни и видими резултати през следващите три години, ще бъде необходимо полагането на допълнителни и комбинирани усилия от всички заинтересовани участници.
65. По отношение на **Косово**, Европейският съвет отбеляза приключването на процеса с посредничеството на Тройката на 10 декември и окончателния доклад, представен от контактната група на генералния секретар на ООН. Той изрази своята благодарност на Тройката за неуморното проучване на всички възможности за постигане на споразумение относно статута на Косово. По-специално той благодари на представителя на ЕС в Тройката, посланик Волфганг Ишингер, за неговите усилия.
66. Европейският съвет подчерта, че преговорният процес между страните с посредничеството на Тройката относно бъдещия статут на Косово е изчерпан. В този контекст той изрази дълбоко съжаление, че двете страни не са успели да постигнат взаимно приемливо споразумение въпреки сериозните и добронамерени усилия на Тройката, изцяло подкрепяни от държавите-членки на ЕС.
67. Европейският съвет приветства факта, че по време на процеса с посредничеството на Тройката двете страни полагаха непрестанни усилия за въздържане от всякакви действия или изявления, които биха могли да застрашат сигурността, както и за избягване на насилието. Този ангажимент по отношение на мира, който е важен и за стабилността в региона, трябва да продължи.

68. Европейският съвет се съгласи с генералния секретар на ООН, че статуквото в Косово не може да се запази в този вид, и изтъкна необходимостта да се продължи по пътя към споразумение за Косово, което е крайно необходимо за стабилността в региона. Такова споразумение следва да доведе до едно демократично, многоетническо Косово, съблюдаващо върховенството на закона, защитата на малцинствата и опазването на културното и религиозното наследство.
69. Европейският съвет подчерта своята увереност, че намирането на решение за статута на Косово представлява казус *sui generis*, който не създава прецедент.
70. Европейският съвет отбеляза, че Съветът за сигурност на ООН ще разгледа този въпрос през декември. Европейският съвет подчерта, че ЕС има готовност да играе водеща роля за укрепването на стабилността в региона и за постигането на споразумение, уреждащо бъдещия статут на Косово. Той декларира готовността на ЕС да съдейства на Косово по пътя към трайна стабилност, включително чрез мисия по линия на Европейската политика за сигурност и отбрана (ЕПСО) и участие в международна гражданска служба като част от международното присъствие. Съветът по общи въпроси и външни отношения се приканва да определи реда и условията за осъществяване на мисията и началната дата. Към генералния секретар/върховен представител се отправя искане да подготви мисията съвместно с отговорните органи в Косово и ООН. Европейският съюз също ще бъде готов да подпомага икономическото и политическо развитие посредством ясна европейска перспектива в съответствие с европейската перспектива за региона.
71. Европейският съвет потвърди отново, че бъдещето на Западните Балкани е в Европейския съюз. Той изрази мнението, че една стабилна и благоденстваща Сърбия, пълноправен член на семейството на европейските нации, е важна за стабилността в региона. Във връзка с това той насърчи Сърбия да изпълни условията, необходими за бързото подписване на нейното споразумение за стабилизиране и асоцииране, и в контекста на значителния институционален капацитет на Сърбия и като припомни заключенията си от декември 2006 г., изтъкна отново увереността си, че напредъкът по пътя към ЕС, включително по отношение на статута на страна-кандидатка за членство, може да бъде ускорен.

72. Европейският съвет потвърждава отново, че **Европейската политика за съседство** е основен приоритет във външните действия на ЕС. Европейският съвет приветства постигнатия напредък, като припомня заключенията на Съвета от юни 2007 г. и като взе предвид характера на Европейската политика за съседство като единна и съгласувана политическа рамка, която следва принципа за диференциация. Той приветства съобщението на Комисията от 5 декември 2007 г., както и резултатите от Конференцията относно Европейската политика за съседство от 3 септември 2007 г., и приканва следващите председателства да продължат работата в тази област, за да развият както източното, така и южното измерение в двустранен и многостранен формат въз основа на съответните съобщения и предложения на Комисията.
73. Европейският съвет набляга на стратегическата целесъобразност на отношенията на ЕС със **средиземноморските страни** и приветства напредъка в развитието на политическия диалог и диалога по въпросите на сигурността, в създаването на пространство на споделен просперитет и в осъществяването на партньорство в социален, културен и човешки план в съответствие със заключенията на министерската среща по въпросите на външните работи, както и в други важни области, като например миграцията. Европейският съвет приветства Албания и Мавритания за присъединяването им към процеса от Барселона.
74. Европейският съвет приветства перспективата за сключване на рамково споразумение с Либия в съответствие със заключенията на Съвета от месец октомври 2007 г., което следва да се превърне в повратна точка в развитието на нов етап в отношенията на ЕС с тази средиземноморска страна, включително по проблемите на миграцията.
75. Европейският съвет подкрепя постигнатия напредък на първото заседание на **Трансатлантическия икономически съвет** на 9 ноември 2007 г. и очаква до следващата среща на върха ЕС—САЩ да бъдат направени значителни стъпки.

76. Европейският съвет приветства проведения дебат и заключенията, приети на ноемврийското заседание на Съвета по общи въпроси и външни отношения за реакция на ЕС във връзка със **ситуации на нестабилност**, в които се отделя особено внимание на значението на демократичното управление, върховенството на закона, спазването на правата на човека и основните свободи и борбата срещу бедността, като се отчита необходимостта от превантивни мерки и справяне със ситуацията на нестабилност и разработката на инструменти за по-бързо и по-гъвкаво реагиране с оглед постигане на напредък по отношение на Целите на хилядолетието за развитие от страна на най-уязвимите страни.
77. Европейският съвет приканва Комисията да изготви до април 2008 г. доклад за постигнатия напредък по отношение на **Целите на хилядолетието за развитие** и за възможностите на ЕС да ускори този процес. Той ще направи преглед на заседанието си през юни 2008 г.
78. Европейският съвет горещо приветства приемането на **Консенсуса на ЕС относно хуманитарната помощ**, който ще бъде подписан на 18 декември 2007 г. от Съвета, Комисията и Европейския парламент, и впоследствие ще бъде доразвит чрез пътна карта за действие. Този Консенсус на ЕС относно хуманитарната помощ ще ръководи политиката за хуманитарни помощи на ЕС въз основа на принципите на безпристрастност, неутралност, хуманност и независимост.
79. Европейският съвет остава изпълнен с голяма загриженост относно положението в **Бирма/Мианмар**. Той отново потвърждава все така важната роля на АСЕАН, Индия и Китай и приветства неотдавнашните съвместни изявления с тях в подкрепа на текущата работа на ООН, извършвана от специалния пратеник Ибрахим Гамбари и специалния докладчик по правата на човека Сержо Пинеиро. Назначаването на г-н Пиеро Фасино за специален пратеник на ЕС за Бирма/Мианмар със задача да оказва подкрепа на посредническата мисия на ООН подчертава значението, което ЕС придава на подобряването на положението в Бирма/Мианмар и на процеса на ООН.
80. В съответствие със заключенията на Съвета по общи въпроси и външни отношения от 15 октомври, Европейският съвет отново заявява готовността на ЕС да преразгледа, измени или засили още повече ограничителните мерки срещу правителството на Бирма/Мианмар в светлината на развитието на събитията на място.

81. ЕС е твърдо решен да помага на народа на Бирма/Мианмар по пътя му към демокрация, сигурност и благоденствие.
82. Европейският съвет отново потвърждава дълбоката си загриженост относно ядрената програма на **Иран** и подчертава, че придобиването от страна на Иран на ядрена военна способност би било неприемливо. Във връзка с това той изтъква неодобрението си, че Иран продължава да не спазва международните си задължения, подчертани нееднократно в Резолуции 1696, 1737 и 1747 на Съвета за сигурност на ООН, да преустанови всички дейности по обогатяване и преработка на уран, за да възстанови доверието в напълно мирния характер на програмите си.
83. Освен това Европейският съвет изказва съжаление, че нито върховният представител на ЕС Хавиер Солана, след обсъжданията му с иранския преговарящ по ядрените въпроси, нито генералният директор на МААЕ Мохамед Ел Барадей успяха да отчетат положителен изход, особено по отношение на изпълнението от страна на Иран на изискванията на Съвета за сигурност на ООН.
84. Европейският съвет призовава Иран да предостави пълни, ясни и достоверни отговори на МААЕ, да разреши всички въпроси относно ядрените дейности на Иран, да ратифицира и изпълни Допълнителния протокол, и изцяло да изпълни разпоредбите на Общото споразумение за прилагане на гаранциите, включително допълващите договорености към него. Той подчертава, че изпълнението на тези действия и на мерките по отношение на прозрачността, както бе поискано от МААЕ, би представлявало положителна стъпка по посока на изграждането на доверие спрямо ядрената програма на Иран.
85. Европейският съвет потвърждава отново своята пълна и недвусмислена подкрепа за усилията за намиране на дългосрочно разрешение на иранския ядрен въпрос и подчертава, че предложенията, представени от върховния представител на 6 юни 2006 г., биха могли да осигурят на Иран всичко, от което се нуждае, за да разработи гражданска ядрена енергетика, като същевременно отчита загрижеността на международната общност.

86. Европейският съвет отново изтъква пълната си подкрепа за работата на Съвета за сигурност на ООН по приемане на допълнителни мерки по член 41, глава VII от Хартата на ООН и припомня, че след заключенията на Съвета по общи въпроси и външни отношения от 15 октомври относно Иран започна обсъждане на допълнителни мерки, които биха могли да бъдат предприети в подкрепа на ръководения от ООН процес, и на споделените цели на международната общност. В светлината на решенията, които предстои да бъдат взети от Съвета за сигурност на ООН, на следващото заседание на Съвета по общи въпроси и външни отношения ще се реши какво действие ще предприеме ЕС.
87. Европейският съвет изразява пълната си подкрепа за преговорите между палестинците и израелците, които започнаха на Конференцията в **Анаполис** и продължиха на Парижката конференция на донорите.
88. Европейският съвет е силно загрижен за положението в **Ливан**. Той счита, че отлагането на избора на президент на републиката крие опасности. Европейският съвет се присъединява към генералния секретар на ООН в опитите му да убеди всички засегнати страни да се стремят да спазват конституционния процес в Ливан.
89. ЕС е изключително загрижен за военната ескалация в **източно Конго** и причинените страдания на цивилното население. Той призовава за незабавно прекратяване на враждебните действия и напомня на всички страни, че проблемът не може да се разреши с военни средства. Европейският съвет изразява отново увереността си, че мисията на ООН в ДР Конго ще изпълни докрай задачите си на място с оглед на стабилизирането на региона възможно най-бързо.
90. Приетата през 2003 г. **Европейска стратегия за сигурност** се оказва много полезна. Тя дава на Съюза необходимата рамка за неговата външна политика. В светлината на всички настъпилите оттогава събития, и по-специално на опита от мисиите на ЕПСО, Европейският съвет приканва генералния секретар/върховен представител, с пълното съдействие на Комисията и в тясно сътрудничество с държавите-членки, да разгледа осъществяването на стратегията с цел да предложи елементи за подобряване на нейното изпълнение и съответно елементи за допълването , които да бъдат приети от Европейския съвет през декември 2008 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ДЕКЛАРАЦИЯ НА ЕС ОТНОСНО ГЛОБАЛИЗАЦИЯТА

Глобализацията оказва все по-голямо влияние върху живота ни, като способства за обмена на хора, стоки, услуги и идеи и като предлага нови **възможности** на гражданите и на бизнеса. Нарасналите търговски потоци и икономическият растеж увеличиха благоденствието, като промениха начина на живот на гражданите на Европа и помогнаха на милиони хора по света да преодолеят бедността. Същевременно глобализацията ни изправя пред нови **предизвикателства** по отношение на икономиката, социалната сфера, екологията, енергетиката и сигурността.

Нашата цел е да **направляваме глобализацията** в интерес на всички наши граждани, въз основа на нашите общи ценности и принципи. За тази цел дори разширеният Съюз не е в състояние да действа сам. Ние трябва да ангажираме своите международни партньори в засилено стратегическо сътрудничество и да работим съвместно в рамките на по-силни многостранни организации. Като установява реформирана и трайна институционална рамка, Договорът от Лисабон подобрява способността ни да изпълним своите отговорности при зачитане на основните принципи, залегнали в Декларацията от Берлин. Това ще допринесе за по-голяма съгласуваност във външните ни действия.

Необходимо е да бъдат използвани вътрешните и външните политики на Съюза, за да се отговори на възможностите и предизвикателствата на глобализацията. Ние трябва да изпълним **Лисабонската стратегия за растеж и работни места** и допълнително да развием четирите свободи в рамките на вътрешния пазар, като същевременно гарантираме силно социално измерение и защита на околната среда. Това ще увеличи както капацитета на държавите-членки да се конкурират в глобализирания свят, така и колективната способност на Съюза да преследва интересите и ценностите си в света. Допълнителните реформи на национално и общностно равнище остават ключът към дългосрочния икономически успех. Инвестирането в научните изследвания, иновациите и образованието следва да бъде засилено като основен двигател за растеж и работни места, както и за да се гарантира, че всички ще имат полза от възможностите, предоставяни от глобализацията.

На пролетното си заседание от 2007 г. Европейският съвет прие много амбициозни ангажименти в областта на **изменението на климата и на енергетиката**. Ние ще изпълним обещанията си и ще демонстрираме глобално лидерство в тези области. Същевременно ние знаем, че без силни партньори, които да се изправят заедно с нас пред предизвикателствата на изменението на климата, усилията ни ще останат незавършени. Съюзът настоява, че е необходимо най-късно през 2009 г. да бъде постигнато съгласие по глобално и цялостно споразумение за периода след 2012 г., което по-конкретно да включва САЩ, Русия, Китай, Индия и Бразилия. Ще използваме двустранните си отношения за насърчаване на съвместни научни изследвания и техническо сътрудничество. Също така следва да търсим начини за увеличаване на предоставяната от нас помощ за развитие в областта на околната среда; ние ще работим за засилване на ролята на международните финансови институции по тези въпроси.

Последователните макроикономически политики и стабилните **финансови пазари** са от жизненоважно значение за устойчивия икономически растеж. Еврото вече играе основна роля за стабилността и растежа в глобалната икономика. ЕС е основен глобален финансов пазар, който има ползи от единния пазар на финансови услуги и стабилната рамка за наблюдение. Както в ЕС, така и на съответните международни форуми следва да бъде продължена работата за подобряване на надзорните рамки и на прозрачността на финансовите пазари.

Съюзът винаги е насърчавал свободната **търговия** и отворения подход като средство за подпомагане на растежа, заетостта и развитието за себе си и за своите търговски партньори и възнамерява да продължи да играе водеща роля в тази област. Ние ще продължим да се стремим към балансирано и глобално споразумение по Програмата за развитие от Доха, допълнено от двустранни споразумения. Диалогът с ключови търговски партньори, като провежданият в контекста на Трансатлантическия икономически съвет диалог, вече започна да спомага за преодоляването на нетарифните бариери пред търговията и инвестициите. Европейският съюз ще се стреми към все по-отворени пазари, което следва да доведе до взаимни ползи. За тази цел нашите партньори също трябва да възприемат отворен подход, въз основа на международно приети правила, по-специално по отношение на лоялната конкуренция и закрилата на правата върху интелектуалната собственост. С оглед на това ЕС остава готов да подпомага своите търговски и инвестиционни партньори в изграждането на глобални стандарти, и по-специално да подкрепя изграждането на капацитет в развиващите се страни.

Ние ще продължим да работим с нашите партньори и да следваме динамични и съгласувани **стратегии за развитие**. Понастоящем Европейският съюз и държавите-членки са несъмнено значителният донор на институционализирана помощ за развитие и хуманитарна помощ в света. Ще продължим да изпълняваме ангажиментите си в рамките на Целите на хилядолетието за развитие и очакваме и партньорите ни да направят това. От решаващо значение остават насърчаването на достойния труд и решаването на проблема със заразните болести, както и други глобални въпроси на здравеопазването. Припомняме, че зачитането на демокрацията и правата на човека, включително равнопоставеността на жените и мъжете, са от основополагащо значение за устойчивото развитие.

ЕС трябва да бъде готов да споделя отговорността за **глобалната сигурност и стабилност**. Ефективното използване на инструменти и развиването на способностите на Общата външна политика и политика на сигурност и Европейската политика за сигурност и отбрана ще позволят на Съюза да играе все по-значима роля за изграждането на един по-сигурен свят. Съюзът се ангажира в полза на ефективни многостранни действия и силни международни организации, на първо място сред които е ООН. Справянето с предизвикателствата пред сигурността като тероризма, организираната престъпност и нестабилните държави ще бъде благоприятно повлияно от нашия принцип за утвърждаване на върховенството на закона. Същевременно ние ще продължим да следваме общата си вътрешна програма за свобода, сигурност и правосъдие, като отговаряме на очакванията на нашите граждани за закрила на сигурността и правата им.

В ерата на глобализацията **миграцията** е предизвикателство, което е глобално по своя характер, но предимно регионално по своето въздействие. Ние продължаваме да развиваме цялостна европейска политика по миграцията с цел да насърчаваме интеграцията, да управляваме законната миграция и да се борим с незаконната имиграция. По този начин ние следва да можем да посрещнем предизвикателствата и да пожънем ползите, които доброто управление на миграцията може да донесе на ЕС и на трети държави.

Европейският съюз е най-големият пазар на света и основна действаща сила на глобално равнище в насърчаването на мира и благоденствието. Ние сме решени да запазим тази своя роля за благото на нашите граждани и хората по целия свят. Заедно ние ще направим необходимото глобализацията да бъде източник на възможности, а не заплаха. За тази цел ние ще продължим да изграждаме **по-силен Съюз за един по-добър свят**.